

Piecas iedzīvotāju padomes ir ievēlētas un gatavas sākt darbu

Limbažu novada pašvaldībā turpinās iedzīvotāju padomju veidošanās process. Laikā, kad lasīsiet šo publikāciju, būs jau notikušas divas pirmās jaunievēlēto padomju sapulces. Tomēr process nebūt nav noslēdzies. Limbažu novada domes priekšsēdētājas vietnieks **Ģirts VILCIŅŠ** uzskaita, ka padomes ir izveidojušās piecās administratīvajās teritorijās – Salacgrīvas un Staiceles pilsētā un pagastā, kā arī Liepupes, Viļķenes un Pāles pagastā.

– *Pirmajā reizē vēlamies, lai kopā sanāktu visi padomju locekļi, jo ir jāizvēlas priekšsēdētājs, vietnieks un sekretārs*, – viņš piebilst un papildina, ka procesā iesaistījies pagastu un apvienību pārvalžu vadītājus, aicinot sazināties un personīgi uzrunāt katru. Bijis gan jālūdz cilvēkus sazvānīt, nevis aicināt uz tikšanos īsziņā... Sarunbiedrs uzskata, ka starp padomēm un vietējiem pašvaldības pārstāvjiem jāveido cieša saikne.

Nesekmīgajiem vēl ir iespēja panākt citas teritorijas

Ne visās teritorijās padomes tika izveidotas *pirmajā tūrē*. Iemesli katrā vietā citi. Daļā teritoriju, kur to vēl nav, no 10. līdz 24. septembrim notiks vēlēšanas. Limbažu pilsētā, Ainažu pilsētā un pagastā, kā arī Vilzēnu pagastā pēc pirmā uzsaukuma nebija pieteikts nepieciešamais kandidātu skaits. Tagad tas ir, un iedzīvotāji var gatavoties balsošanai. Neparasta situācija ir Alojas pilsētā un pagastā. Tur par padomi nobalsoja tikai viens iedzīvotājs. Grūti spriest, kāpēc, bet vēlēšanu komisija lēma, ka ar vienu balsi ir par maz, lai vēlēšanas uzskatītu par notikušām. Kandidātu saraksts nemainās, jācer, ka otrajā reizē alogjieši būs aktīvāki.

Kandidātu trūkuma dēļ šobrīd iedzīvotāju padomes netiks veidotas Brīvzemnieku, Umurgas un Limbažu pagastā. Tur pietiekams skaits iedzīvotāju neizteica vēlmi piedalīties ne pirmajā, ne otrajā reizē, kad tika izsludināta pieteikšanās. Ja tomēr

iedzīvotāji izlems, ka viņiem padome ir vajadzīga, viņiem būs jāvēršas pašvaldībā ar iesniegumu, kurā pausta vēlme tādu izveidot. Ir nepieciešami 10 paraksti. Ja šādas iniciatīvas nebūs, atkārtoti padomju veidošana iecerēta, kad šobrīd izveidotajām būs beidzies pilnvaru termiņš, – 2030. gadā. Ir neoficiāla informācija, ka ar iesniegumu domē jau vērsušies Katvaru pagasta ļaudis.

Ģ. Vilciņš neslēpj, ka tur, kur tika izsludināta pieteikšanās *otrajā tūrē*, saraksti izveidoti, arī pateicoties dažu aktīvu kopienas pārstāvju iesaistei – viņi uzrunājuši apkārtējos. Priekšsēdētājas vietnieks aicina ikvienu aizdomāties par to, cik viņš ir aktīvs un ieinteresēts. Ja jau cilvēki uzskata, ka domē netiek pienācīgi uzklausti, tad jāizmanto iespēja izrādīt iniciatīvu! Lai gan padomes lēmumi būs konsultatīvi, statuss šai iedzīvotāju grupai tomēr dos vairāk tiesību – vietvarai būs pienākums reaģēt uz tās pausto viedokli. Ja aktīvie iedzīvotāji aicinātu citus iesaistīties, tas varētu veicināt lielāku interesi. – *Varbūt ir cilvēki, kuri norobežojas no pašvaldības sniegtās informācijas, jo viņiem ir kaut kādi aizspriedumi pret tās darbu*, – pieļāva Ģ. Vilciņš.

Skultē uzskata – balsu skaitīšana nav notikusi pareizi

Bez aizdomām par procesa norisi neiztika arī šoreiz. Asu kritiku par vēlēšanu norisi pauda Skultes pagasta iedzīvotāji. Tur izveidojusies savdabīga situācija. Iedzīvotāji ļoti aktīvi izmantoja ne tikai iespēju balsot *par* kandidātu, bet arī balsot *pret*. Vēlēšanu komisija par ievēlētiem uzskata 13 no izvirzītajiem kandidātiem, jo pārējie saņēma negatīvu balsu skaitu. Tas rada jautājumus, kāda ir Skultes sabiedrība, ja jau daļa kandidātu saņēma tik daudz *mīnusu*... Varbūt ir cita problēma? Viņiem bija par maz *plusu*, jo pagasts ir liels, un cilvēki savstarpēji ir mazāk pazīstami? Bet iespējams, ka problēma ir citur. Par to grūti spriest, neredzot detalizētus balsojuma rezultātus. Tomēr procesa vērotāji internetā ir izteikuši nožēlu – kā tad tā, mums ir cilvēki, kuri vēlas darboties, bet viņiem to neļauj! Rodas vēl citi jautājumi: – *Vai problēma ir nolikumā? Vai*

balsu skaitīšanā? Skultē izskanējusi kritika – nolikumā nemaz nav paredzēts, ka var būt arī negatīvs balsojums. Un tas nav vienīgais pārmetums.

Pašvaldības Juridiskās nodaļas vadītāja Aiga Briede norāda, ka likums neprasa vēlēšanu kārtību obligāti iekļaut padomju nolikumā. Katra pašvaldība sagatavo vēlēšanu kārtību, kurā var būt aprakstīta arī balsu skaitīšana. Neesot pareizā varianta, kā to darīt.

Balsis tika skaitītas tā: kandidāts saņēma balsi, ja ailītē *par* pretim viņa vārdam bija atzīme (X). Ja atzīme (X) bija ailītē *pret*, balsi atņēma no saņemtajām *par*. Piemēram, kandidāts, par kuru ir desmit *par* un divi *pret*, saņem astoņas balsis. Šoreiz nebija tā kā Saeimas vai pašvaldību vēlēšanās, kad katrs kandidāts automātiski saņem pa vienai balsij no katra nobalsojušā, jo tiek uzskatīts, ka viņš atbalstījis visu sarakstu.

Vai mums jāmacās no citiem?

Latvijā katrā pašvaldībā balsis tiek skaitītas dažādi. Piemēram, vienā ir tā: ja par kandidātu nav izdarīta atzīme, kandidāts iegūst vienu punktu, ja ir izdarīta atzīme *plus*, kandidāts iegūst divus punktus, ja par kandidātu ielikts mīnuss, nav arī punktu. Citā pašvaldībā – ja par kandidātu nav izdarīta atzīme, viņš punktus neiegūst, ja viņam iezīmēts pluss, kandidāts iegūst vienu punktu. Ja balsošanas veidlapā nav izdarīta atzīme ne par vienu kandidātu, vēlēšanu zīmi uzskata par nederīgu. Dažas pašvaldības publicējušas novada iedzīvotāju vēlēšanu kārtību. Limbažu novada pašvaldības mājaslapas sadaļā *Iedzīvotāju padomju vēlēšanas* tādu dokumentu nevar atrast. – *Pēc situācijas, kam Skultē tika pievērsta uzmanība, sapratām, ka ir nepieciešams skaidrojums. Tāds taps*, – sola Ģ. Vilciņš. Tā kā šīs bija pirmās vēlēšanas, nevarēja izslēgt nepilnības, kas atklājās procesā.

Tomēr attiecībā uz balsu skaitīšanu, viņaprāt, nebija pareizā un nepareizā varianta. Šādu pieeju pašvaldība izvēlējās, jo radās jautājums, vai būs labi, ja iedzīvotājus pārstāvēs cilvēks, par kuru citi teritorijas iedzīvotāji pauduši negatīvu viedokli. Tika izlemts, ka nevajadzētu gan. Pašvaldībā uzzinājām, ka, piemēram, viens no Skultes pagasta kandidātiem nesaņēma nevienu balsi *par*, tikai 19 balsis *pret*. Vai šādam cilvēkam vajadzētu pārstāvēt citu iedzīvotāju viedokli? Spriediet paši!

Nākamnedēļ avīzē varēsiet lasīt, kā notika pirmās padomju sanāksmes. Sāksim ar tikšanos Salacgrīvā un turpināsim ar Liepupi.

Linda TAURIŅA

SAŅEMTO VĒLĒŠANU ZĪMJU SKAITS			
Sadalījums pa teritorijām un saņemšanas veidu			
	 Saņemtas vēlēšanu kastē	 Saņemtas elektroniski	KOPĀ
 Salacgrīvas pilsēta un pagasts	166	17	183
 Viļķenes pagasts	79	5	84
 Staiceles pilsēta un pagasts	81	2	83
 Skultes pagasts	41	25	66
 Liepupes pagasts	29	17	46
 Pāles pagasts	34	4	38
KOPĀ	430	70	500

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Mediju atbalsta fonds

Par publikācijas saturu atbild projekta «Tuvplānā – demokrātija, demogrāfija un pilsoniskā aktivitāte» īstenotāja – SIA «Izdevniecība Auseklis».

Projekta Nr. 2026.LV/RMA/1.6.1/006